

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: Кж1 834/19
Дана: 21.11.2019. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Радомана Спарића, председника већа, Злате Несторовић и Мирјане Војиновић, чланова већа, са записничарем Весном Митревском, у кривичном предмету окривљеног АА и ББ, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. у вези члана 61. Кривичног законика (КЗ) и др., одлучујући о жалбама окривљеног АА, његовог браниоца, адвоката Радована Томашевића из Краљева, његових ћерки ВВ и ГГ и браниоца окривљеног ББ, адвоката Весне Сеничић из Краљева, изјављеним против пресуде Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године, у седници већа одржаној у смислу члана 447. став 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП), у присуству браниоца окривљеног АА, адвоката Радована Томашевића и браниоца окривљеног ББ, по заменичком пуномоћју, адвоката Слободана Поповића из Краљева, а у одсуству уредно обавештених Апелационог јавног тужиоца у Крагујевцу и окривљених, дана 21.11.2019. године, донео је једногласно

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе окривљеног АА, његовог браниоца, адвоката Радована Томашевића, његових ћерки ВВ и ГГ и браниоца окривљеног ББ, адвоката Весне Сеничић, а пресуда Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године, оглашен је кривим АА да је извршио продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци и фалсификовање службене исправе у саизвршилаштву из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 1

(једне) године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 30.07.2012. године до 27.09.2012. године.

Истом пресудом, окривљени ББ, оглашен је кривим да је учинио продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. у вези члана 61. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године.

Наведеном пресудом од окривљеног АА одузета је имовинска корист износу од 4.637.500,00 динара, те је обавезан да плати у буџет Републике Србије новац у овом износу у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Према окривљенима су изречене и мере безбедности, тако што им је забрањено вршење свих дужности везаних за располагање и управљање имовином у привредним друштвима, и то: окривљеном АА у трајању од 3 (три) године, а окривљеном ББ у трајању од 1 (једне) године, од дана правноснажности пресуде, при чему се време проведено у затвору не урачунава у време трајања мере.

Оштећени Фонд за развој Републике Србије (у даљем тексту Фонд) је упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, при чему оштећени Фонд, може тражити да се намири из одузете имовинске користи ако покрене парницу у року од 6 (шест) месеци од дана правноснажности пресуде.

Окривљени су обавезани и да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка, Вишем јавном тужилаштву у Краљеву и Вишем суду у Краљеву, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем, а на име паушала да плате суду износе од 10.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили:

- окривљени АА, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о казни, одузимању имовинске користи, одлуке о трошковима кривичног поступка и „повреде права на одбрану“, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу, усвоји жалбу и у седници већа или на претресу, првостепену пресуду преиначи и ослободи га од оптужбе,

- бранилац окривљеног АА, адвокат Радован Томашевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу, преиначи пресуду Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године и окривљеног АА ослободи од оптужбе или му ублажи казну изречену у првостепеној пресуди, уз захтев да окривљени и бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Весна Сеничић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд преиначи пресуду Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године и окривљеног ББ ослободи од оптужбе или му ублажи казну изречену у првостепеној пресуди, уз захтев да окривљени и бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда. Бранилац окривљеног АА је поднела и допуну жалбе због повреде кривичног закона;

- ћерка окривљеног АА, ВВ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичним санкцијама и другим одлукама, са предлогом да Апелациони суд преиначи пресуду Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године и окривљеног АА ослободи од оптужбе, и

- ћерка окривљеног АА, ГГ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама, са предлогом да Апелациони суд преиначи пресуду Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

Апелациони јавни тужилац у Крагујевцу у поднеску Ктж. 866/19 од 29.10.2019. године је предложио да Апелациони суд у Крагујевцу, као другостепени, одбије као неосноване жалбу браниоца окривљеног ББ, адвоката Весне Сеничић и њену допуну жалбе, жалбу браниоца окривљеног АА, адвоката Радована Томашевића, жалбу окривљеног аа и жалбе његових ћерки ВВ и ГГ, а пресуду Вишег суда у Краљеву 1К.45/17 од 21.06.2019. године потврди у целости.

Апелациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 447. став 2. ЗКП, у присуству браниоца окривљеног АА, адвоката Радована Томашевића и браниоца окривљеног ББ, по заменичком пуномоћју, адвоката Слободана Поповића из Краљева, а у одсуству уредно обавештених Апелационог јавног тужиоца у Крагујевцу и окривљених, на којој је размотрио списе предмета и испитао побијану пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, у смислу члана 451. став 1. ЗКП, па је по оцени навода и предлога из жалби, као и писменог изјашњења Апелационог јавног тужиоца датог у наведеном поднеску, нашао:

Жалбе су неосноване.

У жалбама бранилаца окривљених АА и ББ, као и жалби окривљеног АА, се наводи да је првостепени суд учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. као и става 2. тачка 2. и 3. ЗКП, и то из свих разлога који чине ове процесне повреде.

Насупрот изнетим жалбеним наводима, Апелациони суд налази да првостепена пресуда није донета уз наведене битне повреде одредаба кривичног поступка, јер је изрека пресуде разумљива и садржи јасан и потпун опис радњи и извршења из којих произилазе сва законска обележја кривичних дела за која су окривљени оглашени кривим и није противречна сама себи, нити разлозима пресуде из којих се поуздано закључује да су окривљени извршили предметна кривична дела и које су све радње предузели ради извршења истих. Такође из наведених разлога се види који докази потврђују одлучне чињенице о извршењу кривичних дела и како је првостепени суд ценио изведене доказе, а што је све у складу са садржином изведених доказа на којима се заснивају утврђења првостепеног суда.

Апелациони суд налази да стоји навод жалбе браниоца окривљеног ББ да првостепени суд у изреци пресуде није навео да је окривљени поступао у урачунљивом стању. Међутим како је урачунљивост једна од компоненти кривице, која се претпоставља, па је стога и не треба доказивати осим када је доведена у сумњу, а што овде

није случај, то по налажењу Апелационог суда, изостанак навода о урачунљивости окривљених у време извршења кривичних дела не чини изреку пресуде неразумљивом.

По оцени Апелационог суда, неосновани су наводи у жалби браниоца окривљеног ББ и окривљеног АА којима указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, истицањем да се побијана пресуда заснива на незаконитим доказима и то, на раније датим исказима саоптужених у односу на које је током првостепеног поступка одлучено да се поступак раздвоји, чиме је по ставу жалби повређено право окривљених на одбрану и право да испитују саокривљене, као и на пресудама Вишег суда у Краљеву, Спк.бр.11/15 од 19.06.2015. године, Спк.бр.10/15 од 17.06.2015. године и Спк.бр.7/15 од 08.04.2015. године, које су донете на основу споразума о признању кривичног дела закљученог између Вишег јавног тужиоца у Краљеву и окривљених ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, с обзиром да се исте, по ставу жалби, не могу користити као доказ у кривичном поступку у односу на окривљене АА и ББ.

Наиме, одредбом члана 406. став 1. тачка 5. ЗКП прописано да се по одлуци већа сходном применом члана 405. истог закона суд упознаје са садржином записника о исказима саоптужених или већ осуђених саучесника у кривичном делу ако је реч о исказима саоптуженог према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом. Исто тако, наведене пресуде о прихватању споразума о признању кривичног дела су донете у законитом поступку од стране надлежног суда, а након оцене свих услова из члана 317. ЗКП којима се суд руководио приликом доношења наведених пресуда. При томе одредбе чланова 405. и 406. ЗКП, омогућавају суду да на главном претресу изведе доказе путем вршења увида или читања садржине писмена и снимака, односно записника о исказима. Упознавањем са садржином напред наведених правноснажних пресуда, првостепени суд је поступио у свему законито, сагласно наведеним одредбама ЗКП, те је извео дозвољен доказ упознавањем на главном претресу са садржином исправа, правноснажних пресуда донетих против других окривљених на основу споразума о признању кривичних дела, дакле суд је у доказном поступку извео доказе на коме се по одредбама ЗКП пресуда може заснивати, те стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, на коју се неосновано указује у наведеним жалбама.

Поред тога у жалби окривљеног АА се наводи да је првостепени суд учинио исту битну повреду одредаба кривичног поступка, јер је пресуду засновао на записнику о саслушању осумњиченог ББ, сачињеног у предистражном поступку од стране овлашћених лица ПУ у Краљеву, чија се законитост побија.

Међутим, по налажењу Апелационог суда, нису основане тврдње у жалби окривљеног АА о незаконитости исказа окривљеног ББ из предистражног поступка, јер је наводно изнуђен употребом физичке и психичке тортуре према окривљеном ББ у полицији. Ово из разлога, што у записнику о његовом саслушању у предистражном поступку не постоји ни једна околност која би довела у питање законитост његовог исказа у смислу да је исти био резултат претњи односно изнуде према тада осумњиченом ББ. При томе се из записника о његовом саслушању, поред осталог утврђује да на поступак саслушања, нити осумњичени нити бранилац нису имали примедби, при чему је осумњичени био претходно правилно упозорен на своја права прописана законом, тако да је и по налажењу овог суда већ на првом саслушању пред полицијом у присуству браниоца Добривоја Петковића адвоката из Краљева, окривљени ББ слободно изнео своју

одбрану у вези кривичног дела које му је стављено на терет. Осим тога окривљени ББ у исказу датом у полицији је детаљно говорио о својим и радњама других окривљених, пре свега окривљеног АА, као и другим важним чињеницама и околностима извршења предметног кривичног дела, да би затим пред судом изјавио да ће користити право да не износи одбрану, али да ће одговарати на постављена питања, којом приликом је променио исказ дат у полицији, што првостепени суд није основано прихватио, већ је у битном као ваљан и веродостојан правилно оценио његов исказ из предистражног поступка имајући у виду да се тај исказ међусобно уклапа и потврђује другим изведеним доказима и то како у погледу његових радњи тако и радњи окривљеног АА. Наиме, приликом саслушања у полицији окривљени ББ је изнео бројне чињенице и околности које су могле искључиво њему бити познате и нису могле бити последица изнуђеног исказа, а што и по оцени овог суда несумњиво упућује на закључак да је тада у битном говорио истину, те је немогуће да га је неко навео да тако говори, односно да ове чињенице измисли. При томе је по налажењу Апелационог суда првостепени суд дао правилне и довољне разлоге због којих није прихватио измењену одбрану окривљеног ББ, у односу на ону из предистражног поступка.

Са наведених разлога Апелациони суд је нашао да побијаном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, због чега је супротне жалбене наводе окривљеног АА оценио као неосноване.

Осим тога, иако се изјављеним жалбама првостепена пресуда побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, Апелациони суд налази да се жалбени наводи у суштини свде на оспоравање чињеница које су предмет доказивања, на начин како их утврђује првостепени суд у побијаној пресуди.

При томе се суштина жалби окривљеног Билибајкића и његових његових ћерки ВВ и ГГ Билибајкић своди на побијање првостепене пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са образложењем да је првостепени суд погрешно утврдио да је окривљени АА извршио кривична дела за које је оглашен кривим, да изведене доказе није правилно ценио, након чега је на тако погрешно утврђено чињенично стање погрешно применио кривични закон. При томе се оспорава и полемише са чињеничним утврђењима првостепеног суда и указује на погрешну оцену доказа везано за постојање кривице окривљеног, давањем сопствене оцене изведених доказа која је супротна оцени коју је дао првостепени суд, па је Апелациони суд жалбе бранилаца окривљених и у овом делу оценио неоснованим.

Наиме, по налажењу Апелационог суда, првостепени суд је правилном оценом одбране окривљених АА и ББ, исказа испитаних сведока, налаза и мишљења вештака економске струке Миодрага Вучетића, налаза и мишљења вештака за област графоскопије и трасеологије Љубана Лончаревића, прочитане одбране осуђених саучесника ДД (девојачко .....), ЋЋ, ЕЕ, ЗЗ и ЖЖ, пресуда Вишег суда у Краљеву, Спк.бр.11/15 од 19.06.2015. године, Спк.бр.10/15 од 17.06.2015. године и Спк.бр.7/15 од 08.04.2015. године и других писаних доказа прочитаних на претресу пред првостепеним судом несумњиво утврдио да су окривљени АА и ББ, по претходно постигнутом договору, у време, на месту и на начин како је то ближе описано у изреци пресуде, и то окривљени АА, као одговорно лице, искоришћавањем свог положаја прибавио за себе противправну имовинску корист, а вредност прибављене имовинске користи прелази износ од милион и петсто хиљада динара, а окривљени ББ, као одговорно лице, искоришћавањем свог

положаја прибавио другом физичком лицу противправну имовинску корист, а вредност прибављене имовинске користи прелази износ од милион и петсто хиљада динара, тако што је ББ по договору са окривљеним АА основао предузеће „Били комерц 002“ ДОО Краљево, у ком предузећу је АА као одговорно лице фактички обављао поједине послове, односно сачињавао књиговодствену документацију предузећа и оверавао је печатом предузећа „Били комерц 002“, а ББ као власник и директор предузећа потписивао документацију и располагао новчаним средствима предузећа, па су издавали неистините фактуре и профактуре другим привредним субјектима, које су у договору са ББ основала друга физичка лица и то, ДД (ТР „Тикс“), ИИ („Лука 2009“), ЈЈ („Free Style“) који су неистините фактуре и профактуре прилагали уз захтев Фонду за развој Републике Србије за добијање „Старт-Ап“ кредита ради набавке машина и опреме од предузећа „Били комерц 002“, које није поседовало машине и опрему која се набавља, да би након што је Фонд одобрио кредите и на рачун предузећа „Били комерц 002“, уплатио новчана средства одобреног кредита, окривљени АА да би неистинито приказао да су машине и опрема испоручене привредним субјектима којима је одобрен кредит сачињавао неистините рачуне-отпремнице и печатом наведеног предузећа их оверавао, а окривљени ББ својим именом потписивао, након чега је ББ подизао пренета новчана средства и предавао АА, који је износ од 3.512.300,00 динара, задржавао за себе, односно износ од 123.700,00 динара, предао власницима радњи, а након истека „грејс“ периода корисници кредита нису исплаћивали доспеле рате, а предузеће „Били комерц 002“, није испоручило машине, то је у напред наведеним износима прибављена противправна имовинска корист окривљеном АА и власницима радњи, а истовремено причињена штета Фонду.

Исто тако, првостепени суд је правилно утврдио да је окривљени АА, искоришћавањем свог положаја, прибавио себи и другом физичком лицу противправну имовинску корист, а вредност прибављене имовинске користи прелази четрестопедесет хиљада динара, на штету Фонда, тако што је прво постигао договор са ЕЕ, да овај оснује предузеће предузеће „Пчиња“ ДОО, у коме је ЕЕ потписивао документацију и располагао новчаним средствима са рачуна предузећа, а АА као одговорно лице фактички обављао поједине послове тако што је сачињавао књиговодствену документацију и оверавао је печатом предузећа „Пчиња“, као и договор са ЋЋ, да овај оснује други субјект привредног пословања Предузетничку радњу „Вуон Стиле“, како би у име те радње поднели захтев Фонду за одобравање „Старт-Ап“ кредита за набавку машина и опреме од предузећа „Пчиња“ ДОО, након чега је окривљени АА у име предузећа „Пчиња“ сачинио картицу личне имовине унете у предузеће „Пчиња“ ДОО, оверио печатом предузећа „Пчиња“ и потписао својим именом, у коју је унео неистините податке да је ЕЕ унео у предузеће абрихтер и хоризонтални форматизер укупне вредности 899.452,00 динара, да би на основу тако сачињене картице личне имовине сачинио и својим именом потписао неистиниту профактуру која се односила на продају наведених машина ПР „Вуон Стиле“, коју профактуру је ЋЋ приложио Фонду уз захтев ПР „Вуон Стиле“ за одобравања „Старт-Ап“, кредита, на основу чега је Фонд одобрио ЋЋ, као власником ПР „Вуон Стиле“, дугорочни кредит и на рачун предузећа „Пчиња“ ДОО уплатио новчана средства кредита у износу од 1.200.000,00 динара, након чега је АА сачинио неистинит уговор о куповини машина и рачун који су својим потписима оверили ЕЕ и ЋЋ, приказујући неистинито да је предузеће „Пчиња“ ДОО испоручило машине ПР „Вуон Стиле“, па након што је ЕЕ са рачуна предузећа „Пчиња“ ДОО подигао новац уплаћен по основу кредита у износу од 1.200.000,00 динара и предао окривљеном АА, који је део новца у износу од 800 евра (у

динарској противвредности 74.800,00 динара) предао ЂЂ, а преостали новац задржао за себе, па како ЂЂ након истека „грејс“ периода Фонду није уплаћивао доспеле рате кредита, а наведене машине нису испоручене ПР „Buon Stile“, то је прибавио имовинску корист ЂЂ у износу од 74.800,00 динара, а себи у износу од 1.125.200,00 динара, а истовремено причинио штету Фонду у износу од 1.200.000,00 динара.

Првостепени суд је такође правилно утврдио да је окривљени АА као одговорно лице искоришћавањем свог положаја прибавио за себе и друго правно лице противправну имовинску корист, а вредност прибављене имовинске користи прелази износ од милион и петсто хиљада динара, тако што је као оснивач и директор предузећа „Били Рајс“ и као власник и директор предузећа „Негро“ ДОО, договорио се са ЗЗ да ова оснује предузећа „SMS Fashion“ да би Фонду поднела захтев за одобрење „Старт-Ап“ кредита, уз који је поднела лажан предрачун предузећа „Јела стил машине“ ДОО Врњачка Бања, па након што је Фонд одобрио кредит у износу од од 2.500.000,00 динара, део тог новца у износу од 500.000,00 динара је пренела на рачун предузећа „Негро“ ДОО, а у Агенцији за привредне регистре извршена промена назива предузећа „SMS Fashion“ ДОО у предузеће „Били Рајс“ и промену власника предузећа и оснивача тако што је уместо ЗЗ уписан окривљени АА, који је након тога са рачина предузећа „Били Рајс“ преостали новац пребачен по основу дугорочног кредита Фонда у више наврата пренео на рачун предузећа „Негро“, па како би лажно приказао да су средства кредита утрошена за набавку машине од предузећа „Негро“, као одговорно лице предузећа „Били комерц 002“, сачинио лажну отпремницу-рачун у коју је унео неистините податке да је предузеће „Били комерц 002“ продало и испоручило предузећу „Негро“ две комбиноване машине, а затим као одговорно лице предузећа „Негро“ и „Били Рајс“ сачинио лажну отпремницу – рачун којим је лажно приказао да је предузеће „Негро“ испоручило једну шестооперациону машину предузећа „Били Рајс“, а надаље као оснивач и директор предузећа „Били Рајс“ и предузећа „Трон“ сачинио и потписао, у име оба предузећа, лажан рачун у који је унео неистините податке да је предузеће „Били Рајс“ наведену машину са радним столом продало предузећу „Трон“, а потом у књиговодственој документацији предузећа „Трон“ приказао да је наведена машина продата непознатом лицу за износ од 1.490.000,00 динара, при чему је на рачун предузећа „Трон“ уплатио наведени износ да би истог дана тај новац подигао и задржао за себе, па како предузеће „Били Рајс“ Фонду није уплаћивао доспеле рате кредита, а предузеће „Негро“, које је било јемац за уредно враћање кредита никада није испоручило наведену машину предузећу „Били Рајс“, је брисано из регистра привредних субјеката, а као јемац није вратило спорни кредит, чиме је себи и свом предузећу „Негро“ прибавио противправну имовинску корист у укупном износу од 2.500.000,00 динара, а за који износ је нанео штету Фонду за развој Републике Србије.

Апелациони суд такође налази да се неосновано у изјављеним жалбама истиче да се у наведеним радњама окривљених евентуално стичу обележја кривичног дела неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члан 209. КЗ, а с обзиром да су радње извршења кривичног дела у периоду од почетка 2008. године до краја 2011. године, то је у смислу члана 103. став 1. тачка 5. у вези члана 104. став 6. КЗ наступила застарелост кривичног гоњења.

Наиме, из чињеничног описа радњи извршења окривљених АА и ББ, када се исте посматрају хронолошки и у целини, произилази да њихове радње обухватају не саме радње које се односе на добијање неоснованих кредита већ посебно радње које су

уследиле након тога када су окривљени као одговорна лица у свом предузећу искоришћавањем положаја располагају и усмеравали средства одобрених кредита ради прибављања себи и другог противправне имовинске користи, која је и остварена у напред наведеним износима. Управо те радње окривљених које су описане у другом делу радњи извршења предметног кривичног дела у првостепеној пресуди, када су окривљени у време када је новац уплаћен од Фонда налазио на рачунима њихових предузећа и када су били овлашћени да располажу тим новцем, иако су знали да се ради о фиктивним пословима и са истим располагају како је то описано у чињеничном опису радњи извршења у побијаној пресуди себи и другима прибавили противправну имовинску корист у износу од преко 1.500.000,00 динара. Због тога наведене радње окривљених превазилазе радње које се односе на кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. КЗ, како се то неосновано указује у жалбама, јер примарне радње у вези извршења предметног кривичног дела долазе касније када су окривљени у поседу новца који је уплаћен на рачун њихових предузећа и када предузимају радње прибављања и плаћања лажних фактура за непостојећу опрему и машине. У свим тим активностима централну улогу је имао управо окривљени АА, као и окривљени ББ, који су са предузетницима, од којих су неки правноснажно осуђени поступали са свешћу и намером да се одобрени кредити не користе у сврху за коју су одобрени, већ искључиво да се дође до готовог новца у намери прибављања противправне имовинске користи.

Апелациони суд такође није прихватио као основане наводе из жалби да окривљени АА, није имао својство одговорног лица. Наиме, одредбом члана 112. став 5. КЗ је прописано да се одговорним лицем у правном лицу сматра лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова. Наиме, окривљени АА је како је то наведено у побијаној пресуди, не само као власник и директор, већ и фактички вршио послове из делатности наведених предузећа, због чега је по налажењу овог суда имао статус одговорног лица, у смислу члана 112. став 5. КЗ.

Апелациони суд такође оцењује као неосноване наводе из жалби да није доказано да је окривљени АА извршио кривично дело фалсификовање службене исправе у саизвршилаштву из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ. Наиме, првостепени суд је правилно утврдио да је окривљени Билибајкић у време, на месту и на начин како је то ближе описано у изреци првостепене пресуде, у службену исправу унео неистините податке, тако што је као одговорно лице у предузећу „Етно божур“, у коме су му фактички били поверени одређени послови управљања и располагања имовином предузећа, сачинио лажан уговор о купопродаји опреме, у који је унео неистините податке да је он, као физичко лице, продао и испоручио предузећу „Етно божур“ софтвер за књиговодствене услуге, опрему за канцеларије, компјутер са пратећом опремом, све укупне вредности 1.201.800,00 динара, који уговор је ЖЖ потписао у име предузећа „Етно божур“, а затим сачинио неистиниту профактуру која се односила на понуду продаје наведене опреме, све укупне вредности 2.500.360,00 динара предузећу „Пчиња“, по којој је овом предузећу одобрен „Старт-Ап“ кредит Фонда, па како би приказао да је новац кредита искоришћен ради набавке опреме сачинио отпремницу у којој је унео да је предузеће „Етно божур“ испоручило предузећу „Пчиња“ наведену опрему, коју је у име предузећа „Етно божур“ потписао ЖЖ, а у име предузећа „Пчиња“ ЕЕ, да би након тога сачинио другу отпремницу у којој је унео неистините податке да је предузеће „Пчиња“

извршило повраћај наведене отпреме предузећу „Етно божур“, коју отпремницу са неистинитом садржином је потписао ЖЖ, као власник предузећа „Етно божур“.

По налажењу Апелационог суда наведени уговор о купопродаји опреме, профактура и отпремнице, са неистинитим подацима, које је унео окривљени АА, као одговорно лице, свакако представља службену исправу па се у његовим радњама стичу сва законска обележја кривичног дела фалсификовање службене исправе у саизвршилаштву из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ.

По налажењу Апелационог суда неосновано се у жалбама бранилаца окривљених истиче да првостепени суд није у смислу члана 5. став 2. КЗ, на окривљене применио најблажи закон. С тим у вези се указује да је изменама из 2016. године у кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. КЗ инкорпорисан принцип формалног супсидијаритета, чиме се сузила зона инкриминације радње извршења која је била широко постављена описом радње извршења предметног кривичног дела у раније важећем члану 234. КЗ, те да је потоњи закон блажи за учиниоца.

Наиме, из списка предмета произилази да је оптужницом Вишег јавног тужиоца у Краљеву Кт. 128/12 од 13.02.2013. године, измењеном дана 29.07.2013. године и дана 23.04.2018. године, окривљеном АА, поред осталог стављено на терет, да је у периоду од почетка 2008. године до краја 2011. године, а окривљеном ББ у периоду од почетка марта 2009. године до краја јула 2010. године, извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. у вези члана 61. КЗ.

У време извршења кривичних дела постојало је кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, а код кога је учинилац кривичног дела морао имати својство службеног или својство одговорног лица. Изменама и допунама Кривичног законика од 24.12.2012. године, објављеним у „Службеном гласнику РС“ број 121/2012 са ступањем на снагу дана 15.04.2013. године, кривично дело злоупотреба службеног положаја је „подељено“ у два кривична дела. При томе, деоба је извршена према својству учиниоца и овлашћењима која му припадају и то на кривично дело злоупотреба службеног положаја кажњиво по члану 359. КЗ и кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица кажњиво по члану 234. КЗ.

Кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ измењено је само утолико што су у делу одредбе става 1. брисане речи „или одговорно“, те од наведених измена, извршилац овог кривичног дела може бити само службено лице. Истовремено, одредбе које се односе на злоупотребу положаја и кривицу одговорног лица, овим изменама издвојене су у посебно кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, чији је заштитни објект привредно пословање и имовина у том пословању, при чему је радња кривичног дела остала неизмењена. Дакле, наведеним изменама у Кривични законик је унето кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, које задржава јасан правни континуитет са кривичним делом злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, у случају да се као извршилац јавља одговорно лице. Увођење кривичног дела из члана 234. КЗ је последица потребе да се направи разлика између одговорног и службеног лица, јер је кривично дело из члана 359. КЗ у потпуности изједначавало службено и одговорно лице, иако су имали различита овлашћења, у различитим областима.

Сходно изнетом, по оцени Апелационог суда, између одредбе члана 359. КЗ која је важила у време извршења кривичног дела и одредбе члана 234. КЗ која је ступила на снагу 15.04.2013. године, а која је у конкретном случају по налажењу овог суда правилно примењена, постоји јасан правни континуитет инкриминације, обзиром да кривично дело из члана 234. КЗ, и поред наведених разлика у свом законском опису, има иста обележја као и кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ и то пре свега радњу извршења.

Надаље по налажењу Апелационог суда постоји јасан правни континуитет инкриминације кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ са инкриминацијом кривичног дела под идентичним законским називом и са истим битним елементима и прописаном казном из члана 227. КЗ, а које дело је у КЗ унето изменама које се примењују почев од 01.03.2018. године, обзиром да се наведеним изменама инкриминише исто понашање као и пре измена и допуна КЗ, а додавање у законски опис кривичног дела из члана 227. став 1. КЗ законске формулације „уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела“, а која није била садржана у члану 234. став 1. раније важећег КЗ, по налажењу овог суда, нема никаквог значаја за оцену постојања предметног кривичног дела на дан ступања на снагу Закона о изменама и допунама КЗ. Због тога, предметно кривично дело и његови квалификаторни облици, за која су окривљени АА и ББ оптужени и оглашени кривим и даље постоји како у своме називу, тако и у свим својим битним обележјима.

При овоме, како је за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, са ступањем на снагу 15.04.2013. године) предвиђена казна затвора у трајању од 2 године до 10 година, док је за кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/2005, 72/2009) који је важио у време извршења кривичног дела била предвиђена казна затвора у трајању од 2 године до 12 година, то је очигледно да су за окривљене блаже измене и допуне Кривичног законика од 24.12.2012. године, објављене у „Службеном гласнику РС“ број 121/2012 са ступањем на снагу дана 15.04.2013. године, па самим тим је блажа и правна квалификација радњи окривљених као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, а како је правилно првостепени суд и квалификовао радње окривљених. Апелациони суд је имао у виду да, иако је и за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ, који је важио у време доношења првостепене пресуде предвиђена казна затвора у трајању од 2 године до 10 година, као и за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, наведена законска норма ни на који начин није блажа за окривљене, нити у погледу круга лица која могу бити извршиоци овог кривичног дела, нити у погледу прописаних радњи извршења, као ни у погледу висине запрећене казне, већ законска формулација наведене норме, по оцени Апелационог суда, ставља само додатну обавезу суду да због нових кривичних дела уведених изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/2016 од 24.11.2016. године) у групу кривичних дела против привреде додатно води рачуна о правилној правној квалификацији радњи извршења.

Исто тако, по налажењу Апелационог суда, неосновани су наводи у жалби окривљеног АА да му је првостепени суд повредио право на одбрану јер је одбио доказне

предлоге одбране да се испита на главном претресу представник Фонда за развој, радник запослен у предузећу „Јела стил машине“, као и дуга лица чије је испитивање у својству сведока предложио окривљени АА. Наиме, суд није дужан извести све доказе које странке предлажу, а по налажењу Апелационог суда чињенице утврђене већ изведеним доказима (економско-финансијским вештачењем, одбраном окривљеног ББ, исказима испитаних сведока и већ правноснажно осуђених саизвршилаца, књиговодствене документације и других писаних доказа) у потпуности разјашњавају све чињенице о радњама окривљених које су од значаја за законито пресуђење ове кривичне ствари и исте нису доведене у сумњу предложеним новим доказима, па не стоје наводи жалбе о повреди права на одбрану којима се у суштини оспорава оцена суда о несумњиво и потпуно утврђеном чињеничном стању на основу изведених доказа.

Апелациони суд налази да се неосновано у жалби окривљеног АА указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, у вези члана 37. став 1. тачка 4. ЗКП и истиче да су постојали разлози за изузеће целог већа са председавајућим судијом Миланом Давидовићем, јер је учествовао у поступку истраге, због чега се морао изузети. Наиме из списка предмета се утврђује да је као истражни судија у овом предмету поступала судија Невенка Балшић. При томе се даље из списка предмета утврђује да је судија Давидовић учествовао у доношењу решења Вишег суда у Краљеву Кв.266/12 од 27.08.2012. године, којим је одбијена жалба браниоца једног од осумњичених, изјављена против решења истражног судије којим је одлучено да се спроведе поступак истраге против окривљеног АА и других лица. По налажењу овог суда изнетим наводима у суштини се указује на постојање околности које изазивају сумњу у непристрасност наведеног судије што су разлози за изузеће судије, односно судије поротника од судијске дужности у смислу члана 37. став 2. ЗКП. Међутим, у конкретном случају не постоје оправдане околности које изазивају сумњу у непристрасност судије Милана Давидовића, па је жалба окривљеног АА у том делу оцењена као неоснована. Апелациони суд је такође оценио као неоснован навод из жалбе окривљеног АА да је и јавни тужилац морао бити изузет по његовом захтеву јер је поднесак за његовим изузећем упутио електронским путем 12.06.2019. године, а који није ни отворен због препуне судске електронске поште. Наиме, у жалби окривљеног АА у наведеном делу не истичу конкретне околности које би представљале објективан разлог за постојање оправдане сумње у непристрасност јавног тужиоца, па је сходно томе жалба окривљеног и у том делу, оцењена као без основа и утицаја на другачију одлуку суда.

Апелациони суд је ценио и остале наводе из жалби који се односе на повреду одредаба кривичног поступка и утврђено чињенично стање, па налази да су исти неосновани и без битног утицаја за пресуђење у овој кривичноправној ствари.

С обзиром да су све чињенице важне и од утицаја на доношење правилне одлуке, како у погледу објективних тако и у погледу субјективних обележја кривичних дела правилно и потпуно утврђене, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је правилно извео закључак о правној оцени радњи окривљених и правном квалификацијом да су окривљени АА и ББ извршили продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 33. и 61. КЗ, а окривљени АА и кривично дело фалсификовање службене исправе у саизвршилаштву из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, правилно

применио кривични закон, тако да се првостепена пресуда неосновано побија жалбама због повреде кривичног закона.

По налажењу Апелационог суда продужено кривично дело из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. КЗ, за које су окривљени АА и ББ оглашени кривим, обухвата кривична дела чије битно обележје јесте одређени новчани износ, па се стога у смислу члана 61. став 5. КЗ, има сматрати да је продуженим делом остварен збир износа остварених појединачним делима, јер је то обухваћено јединственим умишљајем окривљених, а што очигледно произилази из образложења и изреке првостепене пресуде.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а у вези изјављених жалби, Апелациони суд налази да су жалбе неосноване.

Приликом одмеравања казне првостепени суд је имао у виду све у овом погледу релевантне чињенице и околности, при чему је окривљеним као олакшавајуће околности ценио породичне прилике, а окривљеном ББ да раније није осуђиван, а као отежавајућу околност окривљеном АА да је раније осуђиван. Међутим, од значаја је истаћи да окривљени АА није био осуђиван у време извршења предметних кривичних дела, (предметна дела је извршио у периоду од почетка 2008. године до краја 2011. године, а осуђен је пресудом Основног суда у Врању К. 3225/10 од 02.03.2012. године), па се наведена околност по налажењу Апелационог суда може ценити као отежавајућа у смислу држања окривљеног АА после учињеног кривичног дела.

По оцени Апелационог суда изречене како појединачне тако и јединствена казна затвора за дела извршена у стицају, окривљеном АА, и изречена казна затвора окривљеном ББ, су сразмерне тежини учињених кривичних дела и утврђеном степену кривице окривљеног, те су као такве подобне да у потпуности испуне захтеве специјалне и генералне превенције, односно да остваре сврху кажњавања прописану законом у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкције из члана 4. став 2. и члана 42. КЗ.

Сходно изнетом, неосновани су жалбени наводи о потреби изрицања блажих казни окривљенима, посебно што у жалбама нису наведене такве околности које би оправдале овакве предлоге.

Неосновано се жалбом окривљеног АА првостепена пресуда побија у односу на одлуку о одузимању имовинске користи и имовинскоправном захтеву. Наиме, одредбом члана 91. КЗ прописано је да нико не може задржати имовинску корист прибављену кривичним делом као и да ће се иста одузети под условима предвиђеним КЗ и судском одлуком којом је утврђено извршење кривичног дела. Првостепени суд је од окривљеног АА одузео имовинску користи у износу од 4.637.500,00 динара, одлучујући да од истог не одузме износе на чије плаћање Фонду за развој, на име имовинскоправног захтева су обавезани осуђени ЂЂ и ЗЗ. Такође, правилно је првостепени суд Фонд за остварење имовинскоправног захтева упутио на парнични поступак, с обзиром да оштећени током поступка није определио висину истог.

Одлука о мери безбедности забрана вршење свих дужности везаних за располагање и управљање имовином у привредним друштвима и трошковима кривичног поступка такође садржи јасне и довољне разлоге, па се првостепена пресуда неосновано у наведеном делу побија.

Апелациони суд је оценио као неосноване наводе из поднеска окривљеног АА, који је упућен суду електронским путем 21.11.2019. године, а којим је тражио одлагање седнице већа Апелационог суда „ради припремања одбране, јер му је рок од сазнања за рочиште мањи од осам дана“. Наиме, одредбама ЗКП, које се односе на заказивање седнице већа и обавештење странака, није прописан рок којим је предвиђен временски размак између достављања обавештења о заказаној седници већа и дана седнице, као што је то у ситуацији када се окривљени позива на главни претрес.

Са изнетих разлога, Апелациони суд је на основу члана 457. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар,
Весна Митревска,с.р.**

**Председник већа-судија,
Радоман Спарић,с.р.**